

راهکارهای تحقق تقریب با رویکرد مقاصدی

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، پنجاه و چهارمین نشست از نشست‌های علمی پژوهشگاه مطالعات تقریبی با حضور و ارائه دکتر محمود ویسی استاد دانشگاه با موضوع «راهکارهای تحقق تقریب با رویکرد مقاصدی» در ۲۸/۹/۱۴۰۱ با حضور ریاست محترم و پژوهشگران ارجمند پژوهشگاه به صورت حضوری و نیز با حضور مجازی فعالین و علاقه‌مندان بحث وحدت و تقریب برگزار گردید. دبیر علمی این نشست استاد بزرگوار جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای شیخ سلمان نگهبان دام‌طله بودند.

ارائه‌کننده محترم دکتر محمود ویسی عضو هیئت علمی دانشگاه مذاهب اسلامی گفتند فهم و دریافت رویکرد مقاصدی نقش مؤثری در تحقق تقریب دارد؛ چرا که نگاهی فرامذهبی است و انسان را به توسعه نگاه و رهایی از سوگیری‌های مذاهبی و تنگ‌نظرانه فرامی‌خواند. در نگاه مقصدگرایی فقهی که منبع آن خداوند و سنت رسول است، قواعد کلی از آن منابع استخراج می‌شوند و سایر احکام جزء ذیل این قواعد استنباط می‌گردند. یکی از بهترین آثار درباره فقه المقاصد کتاب حجة‌الالبالغة شاه ولی‌الام، احمد بن عبدالرحیم دهلوی (قرن ۱۱) است. از مزایای این تفکر فرامذهبی فکرکردن یعنی التزام به مذهب و دیدن دیگران در ارائه نظر است.

خروج از تنش تشنج و بحران از کانال رویکرد مقاصدی میسر است؛ زیرا این رویکرد به ما می‌آموزد که چگونه تنش‌زدایی کنیم تا دچار تشنج نشویم و از بحران در امان بمانیم. رویکرد مقاصدی پاسخ‌گوی سؤال‌ها و شبهه‌های روز و نوپیدای نسل جدید خواهد بود.

رویکرد مقاصدی راه برون‌رفت از بن‌بست‌ها در مسائل اقتصادی، سیاسی و ... است.

دکتر ویسی راهکارهای مقاصدی در تقریب را این‌گونه برشمردند:

واعتصموا بحبل الله جميعاً: همه اگر با هم باشیم به تقریب خواهیم رسید و به تنهایی ممکن نیست؛ اتحاد برای لحظه‌لحظه زندگی نه مقطع زمانی خاص مثل هفته وحدت است؛ بهره‌گیری از ظرفیت‌های وحدت‌بخش اگر با نگاه مقاصدی باشد وحدت‌زا است؛ الگوگیری از بزرگانی چون مرحوم قمی، شلتوت ... با رویکرد مقاصدی ممکن است؛ در نگاه مقاصدی قوم‌گرایی نفی می‌شود.

ایشان در تبیین راهکارهای اجتماعی تحقق تقریب مقاصدی دو امر را مورد تأکید قرار دادند: یکی تقویت مخالف با مدارا دیگری و مقاصدی مبنای بر مبتنی فعالیت با ها NGO.

در پایان جلسه هم مطابق معمول برنامه پرسش‌وپاسخ برگزار بود.

پرسش‌ها و نکات:

مقاصد بحثی اصولی است و ثمر آن در فقه نمایان می‌شود. بسط آن به تقریب نیاز به بحث دارد. یافتن مقاصد با یک آیه به دست نمی‌آید. در صورت تعارض مقاصد با احکام یا مقاصد دیگر تکلیف چیست؟ تأسیس فقه مقاصدی با زمان تشریع فاصله دارد، اعتبار و حجیت آن چگونه خواهد بود؟ چرا فقه مقاصدی مبنای فقهی قرار نگرفته است؟ آیا سمن فقه المقاصدی سراغ دارید؟ منظور از تقریب چیست؟ رابطه فقه المقاصدی با تقریب مذاهب چیست؟ کاربردی بودن فقه مقاصدی در تقریب چگونه است؟

دبیر علمی در آغاز جلسه عنوان کردند که بنا بر مشهور فقه شیعه با رویکرد مقاصدی موافق نیست.